Reg No M 3152

జమీన్ రైతు

ప్రతి శుక్రవారము ప్రకటింపబడును

సంపుటం 6 | నెల్లూరు - 7-6-35 - శుక్రవారము | సం॥ చందా 4-0-0
సంచిక 14

1934

అనర్థకమైన సంవత్సరము.

1848 ఒక యూరోపుకు మాత్రమే కాకుండా లోకానికంతా చెడ్డసంవత్సరం. రకరకాల ఉద్యమాలు బయలుదేరి, శాంత జీవనమునకు భంగము తెచ్చినవి యుద్ధాలు తిరుగుబాట్లు, చిత్రవధలు పరిపాటిఅయినవి. ఫ్రాన్సుదేశంలో రక్తపాతంలో లూయీఫిలిఫ్ అధికారిపతితుడై, కొన్నాళ్ళు ప్రజాప్రభుత్వం ఏర్పడి లూతుదకు యీ నెపోలియన్ నియంతఅయినాడు. జర్మనీ దేశమంత అల్లకల్లోలం పేరూవూరులేని చిల్లర రాజులందరుకు ఈ కల్లోలంలో కలిసిపోయారు. వీధి పోరాటాలు బయలుదేరి తుదకు వియన్నాలో మెటర్నిచ్ ప్రభువు పదభ్రష్టుడైనాడు. హంగరీఆస్ట్రియామీద తిరుగబడ్డది. స్వయం నిర్ణయానికై కోష్యియా హంగరీమీద తిరుగుబాటుచేసింది. ఆస్ట్రియాకు రష్యాలోని జారుప్రభుత్వం సహాయం చేసింది.

ఇటలీఅంతవరకు నామకార్థంగా వుండేది. గాని తనను అణచిపెట్టిన ఆస్ట్రియా, పోపుల అధికారాన్ని ధిక్కరించింది. ఆస్ట్రియాకు ఇటలీ పీడ్‌మాంటుకు యుద్ధంఏర్పడ్డది. స్విజర్లండులో క్యాథలిక్కులకు, ప్రొటెస్టెంటులకు పోరాటం. నిరంకుశత్వం గడ్డకట్టిన స్పెయిను, పోర్చుగలుదేశాలలో తిరుగుబాట్లు ప్రారంభమయినవి. 1848లో కారల్ మార్క్సుగారును, ఫ్రెడరిక్ ఎంజల్సుగారును తమకమ్యూనిస్టు కరపత్రాలనుఅచ్చుపెట్టడం సాగించారు. ఇంగ్లండులోచార్టిస్టుల ఉద్యమంకూడా సందడిచేయడం మొదలుపెట్టింది. అమెరికాలో స్వాతంత్ర్యానికి, బానిసత్వానికి ఘోర పోరాటం యూరపులోనుంచి దిగి- చారు. 33 ఏండ్లు అంతరంగికయుద్ధాలు యూరోపులో. లేకున్న, జగడాలు, అతృప్తి, పార్టీలు, వీధిపోరాటాలు ఇట్లా జరిగి ది.

1934 సం॥ వరకు ప్రపంచములో అలాటి దుస్థితిగన్పడ్డదిగాదు. ఈసంవత్సరము ప్రారంభించిన బాధలు, కష్టాలు, దేశదేశాలు ప్రాకసాగినవి. 1848 ఉద్యమాల ఆదర్శాలు, జాతీయత, విశాలత, ఐక్యతలు 1934 లోకూడా వివిధరకాలుగా బయలుదేరింది వీటిలో ఫ్యాసిసము తొందరపెట్టడం సాగించింది. యుద్ధమంటే నరకమే. దేశాలకు తెన్ను తెలియక అరాచకం చెలరేగితే అదికూడా నరకమే జౌతుంది 1934 లో గతిఅంతే.

జెనోవలో ప్రారంభమైంది. స్టాలిన్స్కీ అర్థికి అరాచకం. డాలేయర్ ప్రధానిక్రింద ఫ్రాన్సుదొరతనంలో పోరాటం ప్రారంభమై పారిసులో వీధిపోరాటముకు దిగింది. ఫ్యాసిస్టులు, కమ్యూనిస్టులు, యుద్ధవీరులు ఒకట్టై, దొరతనం వారిచే తిరుగబడ్డారు. రక్తపాతంకారణండాలేడియరం పదచ్యుతుడు గావడం తటస్థమైనాయి. విప్లవంతప్పింది, ప్యారిస్‌లో కొంతకాలం అరాచకమే రాజ్యంచేసింది. తుదకు ప్రాతప్రధాని డూమర్గుగారి యాజమాన్యంలో మిశ్రప్రభుత్వం యేర్పడ్డది. స్టావిస్కీ పేరు మ్రోగడం అగ్గమైంది.

ఇక్కడ ఇట్లుంటే, వియన్నాలో ఏమి జరుగుతూవుంది? ఫ్యాసిస్టు డాల్ఫసు నియంతృత్వంక్రింద ఆస్ట్రియా ఊపబడి జరుగుతూవుండేది. వియన్నామునిసిపల్ పాలనము సాంఘికప్రభుత్వం జరుపుతూవుంది. ఫెడరల్ గవర్నమెంటు వియన్నాను హఠాత్తుగా ఢీకొన్నది. డాల్ఫసు నాయకత్వ క్రింద సమస్తయుద్ధ పరికరాలతో సాంఘికవాదులు ఫ్యాసిస్టులు విజయం సంపాదించారు. ఘోరవధలు మాత్రంచెయ్యడంలో ఏమాత్రం వెనుకపడలేదు సాంఘికవాదు నిర్మూలనపై 5 మాసములు శాంతంగా వుండింది ఫిబ్రవరి 17 ది బెల్జియంరాజు ఆల్బర్టు వధింపబడ్డాడు, ఆజాడు చాలారోజులు తెలియలేదు. అందరూ అన్నిరకాలుగా తలపోశారు. లియపాల్డు తనతండ్రిస్థానం ఆక్రమించాడు ఆల్బర్టు మరణం బెల్జియాని కంతకష్టం లేకున్న యూరపు దేశాలన్నీ చింతించాయి.

ప్రక్కనవుండే హాలెండులో కూడా శాంతానికి భంగంవచ్చింది ఆమ్స్టర్డములో పోరాటంజరిగి డచ్చిడాకులు రెండుగా నరికివేశారు. నిర్మలఫిరంగులు టాంకులు, ఉపయోగించారు రాణీగారిని బహిరంగంగా అవమానించారు. మేమాసంలో బల్గేరియాలోకూడా నియంతఏర్పడ్డాడు.

జూన్ 30వ జర్మనీ నాయకుడు హిట్లరుగారు బ్రౌన్‌షర్టులను సైన్యములో తిరుగుబాటుచిహ్నములు గ్రహించెను వెంటనే మూడవరోజునుంచి ఏడుపక్షములు నాయకులు 100 దిని నిర్దాక్షిణ్యముగా వధించెను హిట్లరు ధ్వనియుగ ప్రపంచం పనిచో కొన్నిరోజులు నిశ్చయముగా హిట్లరుకు పదభ్రష్టునిగావించి మరొక నియంతను నియమించియుండును హిట్లరుకు సందేహం కలిగిన వారందరును వధింపబడిరి. ఇంతలోకే నివేశించిన హిట్లరునకు దేశమంతయు అండమైనిల్చినది. మంత్రివర్గము, సైన్యము, ప్రజలు హిట్లరును అభినందించిరి.

జూలైమాసములో ఆస్ట్రియా నియంత చాన్సలరు డాల్ఫసుపై వియన్నానాజీలు తిరుగబడి వధించిరి. సైనికవేషధారులైన నాజీలు గవర్నమెంటు భవనములు వార్తాశాఖలను స్వాధీనము చేసుకొనిరి. దేశమంతటను అంతరంగికయుద్ధరంగమయ్యెను అనేకప్రాణములు పోయెను. ఇటలీప్రభుత్వమువారు ప్రవేశము కల్పించుకొందుమని బెదరించిరి. జూగోస్లావియా నాజీలను చేయూత నిత్తుమనిరి. స్టారంబర్గ తిరుగుబాటును కఠినముగ నణచివేసెను. షుష్నిగ్ చాన్సలరు పదవిని స్వీకరించెను. కత్తితో నియంత అయినడాల్ఫస్ కత్తితోనే హతమయ్యెను.

హిండన్బర్గసేనాని తన 86 ఏట దేశీయుల కనులనీరుకారు చుండగాదివంగతులైరి. వీరున్నంతకాలము నాజీలకు అడ్డుతగులుచుండెను. గాని వీరిమరణం ప్రపంచమును దుఃఖమునముంచెను. హిండన్బర్గ స్థానమున హిట్లరు దేశీయులచే ఎన్నుకొనబడెను. హిండన్బర్గ శవమును 1914 లో ఆయిన రష్యనులను ఓడగొట్టిన టానన్బర్గునందు పాతిపెట్టిరి.

జూలైఆఖరున అమెరికా పశ్చిమ భాగమున 3 దినముల గొప్పసమ్మె శాన్‌ఫ్రాన్సిస్కోలో ప్రారంభించి, ఇతరకేంద్రములకు వ్యాపించి ది. ఇసమ్మెదారులకు విజయముగల్గినది. హాబ్రిడ్జను అనుసరించు నాయకత్వము వహించెను

లా మెరాక్ సానాలో అంతరంగియుద్ధము ప్రారంభమై దొరతనము సైన్యముల నాయకత్వ వహించి వచ్చెను. అమెరికా తూర్పుభాగముల పనేక ప్రదేశములలో సమ్మెలు ప్రారంభమైనవి.

(తరువాయి 8-వ పేజీలో చూడుడు.)

పారిశ్రామిక యుగ ధర్మములు

రైతాంగ విద్యాలయము.

ఆచార్య రంగాగారి ఉపన్యాసం
(స్వకీయ విలేఖరి.)

(గతసంచిక 2-వ పేజీల తరువాయి.)

ఇట్టి పారిశ్రామికాభివృద్ధి పొందుటకు ఫ్రాన్సు, అమెరికా, జర్మనీలు, ప్రయత్నించి, పోట్లాడినవి. బ్రిటీషువారి వస్తువుల పోటీకి ఆగలేక, రక్షణకిస్తు విధానమును కోరినారు. దానికి తగిన ఆర్థిక సూత్రములను ప్రతిపాదించి విస్తృతిగాను, నిర్వచించిరి. ఇప్పటినుండియూ, కర్మాగారాలలో తయారైన వస్తువులకు, మార్కెట్టు సంపాదించుటకు, ఆఫ్రికా, అమెరికా, ఆసియాఖండాలలో పోటీలు జరిగినవి. యీ పారిశ్రామిక పోటీలో రాజ్యాధికారం ఉన్నవాళ్లకు, ఎక్కువలాభం కలిగింది. కావున అటు, జర్మనీ, ఇటు, అమెరికాలనుండి, తుదకు తెల్లవారుతకనూ, తక్కువేకుండిన నీగ్రో, చైనా, భారతీయుల రాష్ట్రాలమీద కన్నుబడెను. 1891 నాటికి, జపానుకూడా ఈ బృందంలో చేరెను. 1870, 90 మధ్య ఆర్థిక రాజకీయ సామ్రాజ్యతత్వం పరిపంచమును కెల్లునిరిస్ పోయెను. దానిపర్యవసానమే విశోపా మహాసంగ్రామం.

ఒక కర్మాగారం నిర్మించి, వస్తువులచేసి వాటిని అమ్ముటయూ, గృహపరిశ్రమలకంటే లాభదాయకంగా ఉన్నది. ధనం చేకూర్చి, పెద్ద కర్మాగారాల నిర్మించుటకు హెచ్చు లాభకరం. దానికి, పలువురు ధనికుల సహాయం అవసరం. ఆ సహకార సంపత్తిని సంపాదించుటకు జాయింటు స్టాకు కంపెనీ ఉపయోగపడింది. దానిలోనూ, నియమితపూచీ, ఇంకా పరిశ్రమలకు దోహదం కల్పించింది. ఇదియూ బ్రిటీషువారికే ప్రప్రథమున దైవసహాయమే. వస్తువులను అమ్ముటలో పారిశ్రామిక నాయకులు, ఏదేశములోవారు, ఆదేశములో, వివిధ దేశములలోనివారు, ప్రపంచంలో పోటీ చేయవలసివచ్చెను. దీనివలన ధరలు, తగ్గింపబడుటయూ, లాభం తగ్గుటయూ, కూలీల గిరాకీ హెచ్చుటయూ కలిగింది. ఇది తప్పించుకొనుటకే ఒక్కొక్క దేశములోని ఒక్కొక్క పరిశ్రమయందలి పారిశ్రామిక నాయకులు కలయిక పొందుచుండిరి. వీటినే ఇంగ్లండులోకల సైన్లు అనియూ, అమెరికాలో ట్రస్టులనియూ, జర్మనీలో కార్టెలు అనియూ పిలచెదివారు వీటి ద్వారా, పరస్పర పోటీలను తగ్గించుకొని, ధరల హెచ్చించి, పారిశ్రామికులు లాభాలను పొంద చూస్తున్నారు. కాని క్రమంగా వివిధదేశాల వ్యాపారులు, కొన్నిటి కలయిక పొందుతూ, హెచ్చు విషయాలలో పోటీపడుచున్నారు. ఎవరో ఎంతగానో కొంటారుకదా అని వస్తువుల తయారు చేసే విధానం ఎవరూ కొనలేనంత వస్తు విషయ నిర్మాణములో పరిణమించుచున్నది. ఇందువలన వస్తువుల ధరల తగ్గుటయూ నిరుద్యోగం సంప్రాప్తమగుటయూ దేశములో అశాంతి ప్రబలుటయూ జరుగుచున్నది వర్తకులకు లోబడిపోయిన ప్రభుత్వాలు, వారి స్వయంకల్పితమైన కష్టనష్టాలను తగ్గించుటకు, ప్రభుత్వాలు పరస్పరంగా పోటీలు పడుతున్నాయి దీనిఫలితమే క్రిందటి మహాయుద్ధం ప్రథమంలో చేతిపనులనుండి తప్పించుటకు కూలీలను హెచ్చించిరి. స్త్రీలను పిల్లలనూ, చేర్చిరి. వారారోగ్య క్షేమానికైనా లెక్కపెట్టక ఎంతచేసినా తృప్తిచెందక వారెటుల జీవించుచున్నారో విచారించక వాళ్లను లక్షలకొలదిగా క్రిక్కిరిసిన గూడెములలో నిలిపారు. ఒకచోటచేరిన కూలీలు తమ కార్మికత్వమును తెలుసుకొనుట ప్రారంభించారు. స్వార్థపరులై సంఘాలను పెట్టుకున్నారు. తమ యాజమానులకు వస్తువిషయ నిర్మాణములోగల అల్పాల్ప సంబంధమును గ్రహించారు. కర్మాగారాల నన్నిటినీ నడిపేది యజమానులుగాక జీతాలుపొందే ఉద్యోగులనియే తెలుసుకొన్నారు. యజమానులకు లాభాలన్నీ ఎందుకు పోవాలనే తీవ్రత కలిగింది. సమ్మెలు, దాని పర్యవసానము. అటు సామ్రాజ్యాలమధ్య ఇటు యజమానులు, కార్మికులమధ్య సంఘర్షణ తుదకు, జాతీయత నొకవంక, పారిశ్రామికుల నాయకత్వము నింకొకవంక, క్షీణింపచేయుచున్నవి. తుది పర్యవసానమే కార్మికులచేతులలో, ఈ ఆర్థిక సౌధం అంతా పడకతప్పదు కారణం మహాకారులచేత ప్రోద్బలత పరచబడే జాతీయతత్వం మరొకవంక సామ్రాజ్యతత్వం ఇంకొకవంక, పరస్పర వైరుధ్యం కలిగించును. దాని ఫలితము, పారిశ్రామిక నాయకత్వం నాశనం అగుటయే. కలియుగపు నాగరికత అభివృద్ధి రూపురేఖలను, చూపెట్టే పరిశ్రమలుమాత్రం నిలచును వాటి కాధారభూతములైన కార్మికులు పెద్దలగుదురు. రానున్న విలయంలో పారిశ్రామిక నాయకులు, వారి సహాయకులే పతన మొందుదురు. పెత్తనమునకు వచ్చేది వస్తువిషయ నిర్మాతలు ఒక్కరే. ఇదియే కార్మికకక్షకుల కర్మ. పారిశ్రామిక నాగరికత క్షీణించు సూచనలు. (1) వస్తు విషయ నిర్మాణం కొనుగోలు లేకుండుటవలన, నోవర్ ప్రొడక్షను ఆపివేయవలసి వచ్చుట, (2) వివిధదేశాల ప్రభుత్వాలు తమతమ పరిశ్రమలనే రక్షించుటకు పూనుకొనుటవలన ప్రపంచ వస్తు విషయ ఉత్పత్తి మొత్తంమీద తగ్గింపబడుట. (3) అభివృద్ధిపొందుట, ఆపుచేయుట. (4) జనాభివృద్ధి కలిగినకొలది, ఏకొందరికో, ఏకొన్ని సమయములలోనో ఏకొన్ని ప్రత్యేక కాలాలలో తప్ప సాధారణంగా అందరకూ హెచ్చుచున్న ఐశ్వర్యమును కలిగించుటకుమారు ఒక్కొక్క వ్యవసాయం 4.5 సంవత్సరాల పర్యంతంగా ఆర్థిక మాంద్యంతోనె బాధ తటస్థించుటయూ దానివలన కార్మిక కర్షకుల జీవనోపాయములు క్షీణించుటయూ పూంజీదారుల పెత్తన పటుత్వం క్షీణించుటయూ, జరుగుచున్నది. పైదానిబట్టి చూడగా ఇకపై పారిశ్రామిక ఉత్పత్తి మార్గమునందు గాక, దాని రేపు పెత్తందారులలోనే యున్నది. ఆపెత్తనమువలన స్వలాభాపేక్షగొని దేశ ప్రజాప్రపంచ సౌఖ్యమును, అంతగా వాంఛింపని విచారింపని పూంజీదారుల చేతులలోయున్నది. పారిశ్రామిక యుక్తి అయినా నాశనంకావాలి. లేదా దానిపై పెత్తనంచేయు పూంజీదారులైనా పెత్తనదారులు కావలెను. ఈకాలపు ప్రపంచంలో సర్వజనన్యాయమైనా లేక పట్టణముల ఉత్పత్తి న్యాయమైనా అంగీకరింపబడవలసినది.

ఆయనగారి విశ్వాసాలు.

పారిశ్రామిక నాగరికతకు పట్టుపురుగు ఉత్పత్తి న్యాయమే అనుభవనీయమనియూ, దాని నెత్తిరిందు జీవపురుగులుగా ప్రవర్తించు సంస్థలను, శ్రేణులను, వ్యక్తులనూ, వదలించివేయుట, అనారకతకు, స్వతస్సిద్ధంగా వారసులయిన కార్మికకర్షకుల ధర్మంబని చెప్పుచుండిరి.

తమ్మునుతాము రక్షించుకొనవలసిన ఒకదేశపు పూంజీదారులు మొదట లిమిటెడుకంపెనీల ద్వారా ఒకేవాణిజ్యములోని అట్టికంపెనీల శ్రేణులద్వారా నష్టంతగ్గించుకొని లాభము హెచ్చించుకొను అవసరంకంటే తాముఅమ్ము వస్తువుల ధరలనూ, హెచ్చించుకొని, లేకపోలంటేగానీ లాభంతాయిలేగానీ, ధరలుతగ్గించి కూలీలకు చెల్లించే కూలివాలిని హెచ్చించుటగానీ, తగ్గించుటగానీ సాధ్యపరచుకొని తమపెత్తనమును, నిలుపుకొనుటకు యత్నించిరి. కొన్నిదేశములలోను, లేక వివిధదేశములలో ఉన్నపూంజీదారులు మొదటఒకే వాణిజ్యమునకు, పిమ్మట కొన్ని పరస్పరంగా సంబంధములు కలిగియున్న వాణిజ్యములకు శ్రేణులుపెట్టుకొనిరి. ఇందువలన నియర్స్ బాధను కొంతవరకు తగ్గించుకొనుటయూ, ప్రపంచంలోని ఆదేవాణిజ్యముల పోటీనుండి రక్షించుకొనుటయూ వాణిజ్యములకున్న గిరాకీననుసరించి ఉత్పత్తిని, చేసుకొనుటయూ తద్వారానూ, అపుడలచేయుటయూ, తుదకు తమలాభములు, అధమంనీరసింపకుండా వీలుంటే హెచ్చగునట్లు చూచుట ఈశ్రేణుల నిర్మాణఫలితములు ఇటులజరుగునది మార్క్సుగారు ముందేసూచించియుండిరి.

ఈశ్రేణులు తమదేశాల సర్వతోముఖం అయిన అభివృద్ధికి తోడ్పడుటకు బదులు, కొన్నిచోట్ల కూలివాలిని తగ్గించి, సమ్మెలతెచ్చి దేశమునకు నష్టంకలిగించుటయూ మరికొన్నిచోట్ల ధరలహెచ్చించుకొనువారికి కష్టంకలిగించుట జరిగేది. ఇదిపిర్చన వీటికిసంప్రాప్తంఅయిన ఆర్థికనిరంకుశత్వమును తగ్గించుటకుగాను అమెరికాలోనూ, ఇంగ్లాండులోను, తగినశాసనములు నిర్మింపబడెను. కాని జర్మనీలో ఈశ్రేణుల ప్రత్యేకావసరముల గమనించి ప్రభుత్వమేఆనేక సౌకర్యములను కలిగించెను. 1914 వరకూ సాంఘికవాదులు ఇట్టిశ్రేణుల పెంపకమును వాంఛించుచుండిరి. కారణమేమన వీనివృద్ధిద్వారా పూంజీదారుల పెత్తనం వీటిని నడపలేక పోవుటవలన త్వరలోనాశనమగునని తలంచిరి. ఇటువంటి శ్రేణుల వృద్ధిఅయినకొలది, వాటిచేత నడుపబడే వాణిజ్యాలు, ఆయాప్రభుత్వాలచేతనే నడుపబడుట సాధ్యమని తెలియుటయూ, అపిమ్మట అటువంటివాణిజ్యాలను ప్రభుత్వమే వశపరచుకొనుటయూ, సాధ్యమగుతుందనియూ లాభకరమగుననియూ వారునమ్మిరి. జర్మనీలోనూ, ఫ్రాన్సులోనూ, జపానులోనూ రష్యాలో కొంతవరకు, ఆస్ట్రేలియాలోకొంతవరకూ రైల్వేలనిఖంగా ప్రభుత్వపు అధీనములోకి తేబడినవి. ఇటులనే బొగ్గుగనులు, ఉక్కుపరిశ్రమలు, విద్యుచ్ఛక్తి పరిశ్రమ ఆదిగాగలవానిని ప్రభుత్వమే సాగించవలెనని సాంఘికవాదులు పట్టుపెట్టిరి.

ఆదికాలమున రోడ్లువేయుటకూడా వ్యాపారుల చేతులలోనే యుండెడివట. అటులనే మనదేశములోనూ, ఇంగ్లాండులోనూ తపాలా సర్వీసులుకూడా వ్యాపారులచేతులలోనే యుండెను. క్రమముగా రోడ్లు, వంతెనలు, ఆనకట్టలు, పోస్టాఫీసులు, బస్తీలలో అవసరంఅయ్యే నీరు దీపం, విద్యుచ్ఛక్తి సప్లయిలు వగైరాలను ప్రభుత్వపుసంస్థలే నడుప ప్రారభించిరి.

1914—18

ఈకాలంలో ప్రతిదేశములకుకూడా పూంజీదారుల పెత్తనమువల్లదేశమునకు నష్టం హెచ్చుగా కలుగుచున్నదని తెలుసుకొనిరి. దేశావసరాలను తెల్పుటకై కావల్సిన వస్తువులను త్వరితంగా నిర్మించుటకు బదులు, తమకు సమయమునుబట్టి కావలిసిన లాభాలకొరకు మూల్గించుటచే ఆయాప్రభుత్వాలు, వారిపరిశ్రమలను తావశపరచుకొనెను. కనుక ఆర్థికమందపురోజుల గాక అసాధారణమైన యుద్ధ కాలాలలోకూడా పూంజీదారుల పెత్తనం నిరుపయోగం అయింది. 1919లో ప్రత్యక్ష రష్యాలో వాణిజ్యములన్నిటని సోవియట్ ప్రభుత్వమే నడపసాగింది. మరొకవంక ఇతరదేశములో పూంజీదారులు తిరిగి విజృంభించి తమతమ పరిశ్రమలను తిరిగి వశపరచుకొనిరి. తమ ఆపత్కాలములో తమ్ము రక్షించుటకు పరిశ్రమలుపయోగపడినవిగాని వాని పెత్తనదార్లు ఎవరైనారు గనుక వారిని శాశ్వతంగా తొలగిద్దాంఅని స్వసంఘ రక్షణ సూత్రము ప్రజలకు బోధపడలేదు. కనుక తమకు అండగా నిలచిన రక్షించిన పరిశ్రమలను తమవేలు కోరని పూంజీదారులకు ఇచ్చివేసిరి. మన దేశంలో ఆక్ వర్త్ కమిటీ సూచన ప్రకారంగా మన ప్రభుత్వం సాధ్యమైనంతవరకూ తన రైల్వేలను, తన యాజమాన్యము క్రిందకు తీసుకొనుట ప్రారంభించింది.

దీనివలన గలిగిన ఫలితాలు.

(1) రేట్లు తగ్గుట, (2) ప్రయాణీకులకు సౌకర్యాలు హెచ్చుట, (3) భారతీయులకు హెచ్చుగా ఉద్యోగములు లభించుట, (4) రైల్వేలు ఎక్కువగా అభివృద్ధిపొందుటయూ, (5) ప్రభుత్వమునకు ఎక్కువలాభం నిచ్చుటయూ, అయినవి. కనుక సాంఘికవాదులు, పూంజీదారుల పెత్తనం, పతనం అయ్యేకాలం సమీపించే సమయంలో ప్రభుత్వంవచ్చి ఆయాపరిశ్రమలను వశపర్చుకోవాలంటారు. ఆసమయం త్వరగా ఆసన్నంఅగుటకు అంతవరూ పనిచెయ్యాలంటారు. అందులకే దేశవ్యాపిత సంపూర్ణసమ్మె అవసరం అంటారు. ఏఒక్కదేశం అయినా ఇట్టి సమ్మెను ప్రత్యేకంగా సాధించుట కష్టంగాన పూంజీదారులు అంతర్జాతీయ పెత్తనం సంపాదించుకొని తమబలముల పెంచుకొనుచున్నారు. కాని వారిని ఎదిరించవలయునన్న ఏఒక్క దేశంలో అయినా, వారిని వెడలగొట్ట వలయుననిన కార్మికులుకూడా అంతర్జాతీయ సహకార సంపత్తిని సంపాదించుకొనవలెను. ఇట్టి ప్రయత్నమును కూలీలుచేస్తారు. వారికే రష్యా సహాయం చేస్తుంది. ఆశోధయంకలిగి అన్నిదేశాలలోని పూంజీదారులు స్వార్థపరులై తమతమ దేశాలలో ఏకమవుతున్నారు. కూలివాళ్లు తగ్గించుకొనుట తమలో తాము పోటీలతగ్గించుకొని ఒకరికొకరు సహాయం చేసుకొనుట ప్రారంభించిరి. వీరికి తోడుగా వారి ప్రభుత్వాలు నిలుస్తున్నాయి.

1919 నుండి 30 వరకు రష్యాదేశపు బోల్షివిక్కు పార్టీవారు ప్రపంచమందంతటి పూంజీదారుల పెత్తన పతనమును త్వరితముగా పడగొట్ట కార్మికకర్షకులకు బలం కలిగించ ప్రయత్నించుచుండిరి. ఇందులకు తగిన ప్రచారం అన్నిచోట్లచేసిరి. వివిధ దేశాలలోనున్న సామ్యవాదులకు

(1-వ పేజీ తరువాయి,)

రోమ్ ద్వీపములో రక్తపాతము జరిగెను కరోలినాలో సమ్మెల నణచుటకు కఠిన విధానము అవసరమయ్యెను.

అక్టోబరు నెలలో స్పెయిను దేశము యుద్ధభూమిగ మారెను. మాడ్రిడ్ నగరమున నేరో ప్రధాని దౌర్జన్యముమీద తిరుగుబాటు లేచెను. తిరుగుబాటుదారులు అరికె, వత, విద్యార్థి ప్రత్యేక సౌకర్యములు నిర్మూలింపబడుటకు రైతులు తిరుగబడిరి. మితవాదులు, కటలోనియనులు, ఫాస్సిస్టులు తిరుగుబాటుదారులు, మాడ్రిడ్, బార్సిలోనా సాన్ సబాస్టియన్ అస్టూరియనులను అణగద్రొక్కిరి. పూర్వప్రధాని అజానాగారును తిరుగుబాటు సాక్షిలో చేరిరి. సైన్యముమాత్రము దౌర్జన్యము పక్షమునసే యుండెను. తిరుగుబాట్లు ఎక్కువ నష్టముతో అణచివేయబడెను. పోరాటములు చెలరేగెను. తిరుగుబాట్లు, సమ్మెలు సాధారణములయ్యెను. అభివృద్ధికి గొప్పఆటంకము కల్గెను.

ఇంతలోనే జూగోస్లావియారాజు అలెగ్జాండరు మార్సెలేసువద్ద హత్యగావింపబడెను. వీరితోగూడా ఫ్రాన్సు విదేశాంగ మంత్రి బార్థోగారును వధింపబడిరి. దీనివలన జూగోస్లావియా పరిస్థితులు వెల్లడి కాగలవు. అచటన్యాతలిక్కు క్రోట్సు, పూర్వాచారులగు సర్బులకును ప్రపంచ యుద్ధానంతరమునుండి క్రోధము చెలరేగుచుండెను. అలెగ్జాండరు క్రోటియనులను అణచివేయుచుండెను. క్రోటియనులకు ఇటలీప్రోత్సాహము నియ్యనుండగా ఫ్రాన్సుసమాధానమును కూర్చుటకు యత్నించుచుండెను.

ఫ్రాంసువిదేశాంగమంత్రి బార్థోమరణము యూరోపునకు నష్టము కలుగజేసెను. వీరిప్రయత్నములవలన రష్యా లీగులో చేర్చబడి, జర్మనీమాత్రము ప్రత్యేకించబడెను.

1934 లో క్యూబాద్వీపములో కొనవరకు కల్లోలములు, సమ్మెలు, బాంబులు, హత్యలు, దౌర్జన్యమువంటి దినదినము మార్పులు గలుగుచుండెను. క్యూబా లెన్ అనుపేరుగల కార్మికనాయకుడు యీసంచలనమునకు మూలపురుషుడు.

గ్రాన్ చాకో సందర్భమున పరాగువా బొలివియా దేశములమధ్య పోరాటము జరుగుచనే యుండెను. దేశముకొరకు వేనవేలు హతులైతే, యంత్రాగారములు లాభపడ్డవి. విదేశీయులు ఇందు చాలవరకు జోక్యము చేసికొనిరి పరాగువా వారి దేశభక్తి వెల్లడియైనది.

1848 తర్వాత ప్రపంచము బాగుపడినట్లు, 1934 తర్వాతబాగుపడునాయని సంశయము అంతర్జాతీయ బంధముల మూలమున శాంతికుదురునా? యూరోపియు రాజ్యాంగ విధానము సంశయాస్పదముగానే తోచుచున్నది.

ధనసహాయంచేసిరి. తృతీయ అంతర్జాతీయ సమితిద్వారా కారల్ మార్క్సు లెనినుగార్లచే నిర్వచింపబడిన సామ్యవాదమును, దానిని సాధించు కార్య విధానమునూ, ప్రచారంచేసిరి. వారి మాటలను వినుచుండిన వివిధ దేశములలోని కమ్యూనిస్టులకు అవసరం అయితే ధన సైన్యబల సహాయము రష్యాదేశ అధికార సహాయంకలిగించితిమని ఆశలు కల్గించిరి. కాని, అటు ఇటలీలో 1919 నుండి 22 వరకూ ఇటు జర్మనీలో 1929 నుండి 32 వరకూ, కమ్యూనిస్టు పార్టీలు విప్లవం కలిగించుటకు అవకాశాలు కల్పించినా, రష్యాలో ప్రపంచ విఖ్యాత విప్లవము సాధించుటకు పూనుకొన్న ట్రాట్స్కీగారిపక్షం ఓడిపోవుటయూ, దేశీయ సాంఘిక పునర్నిర్మాణం ముందుగా సాధించి రక్షించుకొందామనే స్టాలినుగారిపక్షం నెగ్గుటయూ, నిజమగుటవలన, ఇటలీ, జర్మనీల సాంఘిక విప్లవములు, అసాధ్యములగుటయూ ముస్సోలినీ హిట్లర్లు జయంపొందుటయూ తటస్థించెను ఈ మధ్యకాలంలో 1919-32 వరకు వివిధ దేశములలోవున్న భూస్వాములు, తమలోతమకు పరస్పరంగావున్న (1) ద్వేషం వైమనస్యముల మరచు అవసరమును గమనించిరి. (2) తమ ఉత్పత్తి మార్గములను లాభకరం అగునటుల యత్నించిరి. దీనిలో అమెరికా భూస్వాములు, మార్గదర్శకులైరి. వివిధదేశాలలోని పారిశ్రామిక నాయకులు పరస్పరంగా సహకారంచే తమ శ్రేణులను నిర్మించుకొని ఉత్పత్తిని తగినటుల హెచ్చించుటయూ తగ్గించుటయూ నిర్ణయించుకొని, ధరల నస్థిరపరచుకొన ప్రారంభించిరి భూస్వాములు భూస్వామ్యదారులు, తమకున్న పరస్పర విరోధముల మాన్పుకొని, కార్మిక కర్షకులదారి పెదుర్కొని, ఎన్నికలలో ఏకమై తమ ప్రభుత్వాలను బలపరచుకొని, కార్మిక కర్షకవాదమును, ఉద్యమమునూ, ప్రతి ఘటించుట ప్రారంభించిరి ఇందువల్లనే, ఇంగ్లండులో జాతీయ ప్రభుత్వము, ఫ్రాన్సులో జాతీయ ప్రభుత్వం. ఇటలీ జర్మనీ, ఆస్ట్రియాలలో భూస్వాముల పెత్తనమూ, జపానులో నిక్కాడో, నిరంకుశ పెత్తనం ఏర్పడినది. స్వరక్షణకొరకు భూస్వాములకు తోబడని ప్రభుత్వాలు, అమెరికా, జర్మనీ, ఇటలీలలో కలసిరాని కొందరు, భూస్వాములను, జమీందారులను, నియమబద్ధుల చేయుచున్నారు ఈయర్థంగా, మార్క్సుగారు, వాదించినట్లు మున్ముందుగానే భూస్వాములకు, కార్మిక కర్షకులకు, రష్యాలో కలిగిన జయంవలన, కలిగిన భయంచేత తాము చిరకాలంనుండి, ప్రయత్నించుకొని, సాధించుకొని, అభిమానించుచున్న వ్యక్తి సంఘస్వాతంత్ర్యములను త్రోక్కివేసి, ప్రజాస్వామిక పరిపాలనమును, నామమాత్రముగాచేసి ప్రభుత్వము అన్నిశక్తులను, కూలిపోవుచున్న భూస్వాముల పెత్తనమునూ, నిలబెట్టుటకు, పూనుకున్నారు. కనుక మార్క్సు లెనిను గారలు అనుకున్నంత సులభంగా సాంఘిక పునర్నిర్మాణం వివిధదేశాలలో కలిగించుటకు వీలులేకున్నది. ఏదో అదృష్టం ఉండినతప్ప ప్రజలలో హెచ్చుమందికి స్వధర్మ నిర్వాహణ ఆవశ్యకతను గురించి ఆతురత కల్పింపనిదే అధికమగుచున్న జనులకు కార్మిక కర్షక మార్గమును సాధించుటకై సర్వము నార్జించవలయును, సమయంకలిసివచ్చును సాంఘిక పు... ...కార్యభారమును నిర్వహించుటకు పరస్పర కర్తవ్య భౌతిక సంబంధిత వైమనస్యములను... ...త్యముతో ...సారికా

డాక్టర్ టి. యస్. రామ్‌గారి స్పెసిఫిక్స్

స్త్రీలకు దివ్యౌషధములు.

ఈదిగువ నుదహరించిన డాక్టరు టి. యస్. రామ్‌గారి స్పెసిఫిక్స్ స్త్రీలపాలిటి వర ప్రసాదిని అని ప్రత్యేకముగా చెప్పనక్కరలేదు. ఈ స్పెసిఫిక్స్ ఎందరో స్త్రీలు బహుకష్టముతో నుపయోగించి స్వస్థతను బొందుటయేగాక, సంతానమునుగూడ గలిగి సౌఖ్యముగా యున్నారు. పుచ్చుకొనుటకు ఇంపితముగానివి, గుణములేని మొదలయినవాటిచే వృధా కాలయాపనచేసి వ్యాధిని వృద్ధిచెందింపకుడు.

1. బహిష్ట శూలనివారణి.

2. మర్మస్థానమునుండి విశేషముగా రక్తముపోవుచూ దానిచే గలుగు సమస్త వ్యాధులకు దివ్యౌషధము.

2. ప్రసవ కాలామృతము:—దీనిని ప్రసవించుటకు నాగం, 10 రోజులు ముందునుంచి నుపయోగించిన కష్టములేక సుఖప్రసవము గలుగును.

4. ప్రసవించిన తర్వాత నుపయోగించు ఔషధము:—దీనిని వాడిన మలినమును పూర్తిగా బోగొట్టి తల్లి బిడ్డను ఆరోగ్యముగానుంచును.

ఖరీదు:—పైన మూదుపరచిన 1, 2, 3 ఔషధములు ఒక్కొక్కటిన్ని రు. 3 లు. 4-వ ఔషధము రు. 2 లు.

పోష్టుద్వారా తెప్పించుకొనువారికి 8 అణాలు ప్రత్యేకముగా ఛార్జీచేయబడును. ఔషధములతోగూడ వాటిని వాడు పద్ధతులు పథ్యమువగైరా వివరములు పంపబడును.

డాక్టరు టి. యస్. రామ్‌యల్. ఎచ్. యం. యస్.(హోమియోపతి)

అధ్యక్షుడు, వారవీధి, నెల్లూరు.

ది స్టార్ ఆఫ్ ఇండియా

ఇండస్ట్రియల్ అండ్ జనరల్ అస్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

8, తంబుచెట్టివీధి, మదరాసు.

అభివృద్ధి

చేరినవ్యాపారము	రు. 27,00,000
పూర్తిచేసిన వ్యాపారము ...	,, 20,00,000
దాదాపు ఆస్తులు ...	,, 2,00,000
గవర్నమెంటు హామీలపెట్టుబడి	,, 95,000
చెల్లించిన క్లెయములు (ఇండస్ట్రియల్) స్కీములు.	,, 2,50,000

"కంపెనీ నిర్వహణ చాకచక్యమునకు కంపెనీ వారిని ప్రశంసింపక తప్పదు. ప్రస్తుతపు పాలసీదారులు రాబోవు పాలసీదారులు కంపెనీ పరిస్థితులకు గర్వించవలసిన అవకాశము కలదు"

అని ఆక్ట్యుయరీ కె. బి. మాధవగారు ప్రశంసించి యున్నారు.

ధారాళమైన కమీషను వేతనముపై కలుగుబడిగల ఏజంట్లు కావలెను.

యమ్. యస్. ఆర్. ఎ. గుప్త,

మేనేజింగు ఏజంటు.

భూమికొనినవారో జయం కలుగదను జ్ఞానము కలుగుటలో ఆశ్చర్యంలేదు. కనుకనే ఇటు గాంధీ మహాత్ముడు, ఇటు విలియం మారిసు, లెనినుగారి నూతన విధానము (నేప్) అటు ఇంగ్లండులోని స్వతంత్ర లేబరుపార్టీవు ప్రచార విధానమునూ అను ఫలితములను మనము గమనించుచున్నాము. కనుక మార్క్సు లెనిను, గాంధీ ఇదివరకటికి నెహ్రూగార్ల అగ్ని తత్వబోధనము తీసుకొని అనుభవంలోవున్న పరిస్థితులకు దానిని, సమన్వయపరచి ప్రజల ఇచ్ఛకు సహరించదగిన కార్య ప్రణాళికను తయారు చేసుకొనుటయే ఈ కాలపు సాంఘిక సేవకుని ధర్మం.

నెల్లూరు డైరీ.

(విమర్శకుడు)

నెల్లూరు జిల్లాలో సివిల్ కోర్టులన్నీ 24 తేదిన తిరుగా తెరస్తారట.

* * *

ఈజిల్లాలో వెంకటగిరి పాలనను ప్రవేశపెట్టి గల్పాబట్టించి పోయిన పంచాతీ ఆఫీసరు రామనాథంగారు తిరుగా కృష్ణా జిల్లానుండి ఇక్కడికి రావడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాడట, అక్కడ గబ్బు బట్టి.

* * *

పబ్లిక్ సర్వీసు కమీషన్‌వారి ధర్మాన 44 మంది మళయాళీలను ఈమధ్యా ఉద్యోగస్తులుగా నెల్లూరు జిల్లాలో ప్రవేశపెట్టారట! వీరివల్ల అనుద్యోగులు కూడ ఆంధ్రరాష్ట్రానికి ఆందోళన చేయాలసిన అవసరముందని తెలదంటారా?

* * *

తనకు సంబంధించిన రు 15/- లకు కాముగ యివ్వతగిన యింటిని రు 30/- లకు అనాధ శరణాలయానికి అద్దెకిచ్చి దేశభక్తి వెల్లడిస్తున్నాడట దండాయుధపిళ్లేగారు.

* * *

జిల్లాలో పెద్దకేసులు బడితే పోలీసువారితో పలుకుబడి ఉందని ఒకపార్టీవారు ఈదూరు రామచంద్రారెడ్డిగారి దగ్గరకు, మరొక పార్టీవారు ఈవూరు బలరామిరెడ్డిగారి దగ్గరకు పొయ్యేవారు సిఫార్సుల కోసం. ఆపోలీసులే మొన్న ఈవూరు బలరామిరెడ్డిగారిని అరెస్టుచేసి వాల్గుమైళ్లు నడిపించి నప్పుడు దాని యధార్థం లోకానికి తేల్చి పోలేదా?

* * *

ఆత్తివరము పుల్లేటి నారాయణరెడ్డిగారి మధ్య ఎస్టేటు మధ్య ఉండేతకరారులలో ప్రస్తుతం కంచ తకరారు మాత్రం రాజీపడాడట దివానుగారు. ఇది తాత్కాలికం, శాశ్వతంగా ఈగ్రామానికి గలిగిన చెరువులన్నీ న్యాయంగా పరిష్కరిస్తే అప్పుడు క్రెడిటు.

* * *

జిల్లా బోర్డులో కాళీపడిన వైస్ సీటును కోరూ, వాయిదాలేని దర్ఖాస్తులను పంపి కంట్రాక్టుల లాభాలు దక్కేటట్టు చేసేదానికంటె నోరుగల్గి విషయాన్ని బైటపెట్టి గోలాచేసేదానికి వకీలు ముంగమూరు విశ్వనాథరావుగారిని నిలిపితే బాగుంటుందని చాలామంది అంటున్నారు, ఆలోచించండి అధికార్‌వారు.

* * *

వ్యాపారానికి భాగస్తులు దొరికితే వెనుక ధావుకొట్టిన బుజ్జయ్యనాయుడుగారు నిలవడానికి పూనుకొంటాడట! రుచిమరగిన నాలుక ఊరుకుంటుందా? కాని పోటీకి కాసులు రాల్చేవాడేడీ!

* * *

నెల్లూరు మునిసిపల్ మీటింగులు ఈనెల 10, 15 తేదులున్నవి. అజండాలో గోవిందురెడ్డిగారి కుమారుడి కంట్రాక్టున్నా, దాని అండ్ దారి రామాయణము ముఖ్యంగా కనుపడుతుంది.

వైన్నా మహాసభ జరుగు సమయమున ముసోలినీ, మెక్డొనాల్డు, ఫ్లాండిన్ గార్లను వధించుటకు తీవ్రముగుగు కుట్ర జరిగినది. గాని పోలీసువారి జాగరుకత చేత ఇదిసాగినది కాదు.

* * *

1934-35 లో బీహారు ఒరిస్సా రాష్ట్రమున అడవి మృగములచేత 185 మంది వధింపబడిరి. అందులో 44 రు పెద్దపులుల నారబడిరి.

బుచ్చిరెడ్డిపాళెం దేవాలయంమీద దావా.

దొడ్లకుటుంబమువారు ప్రతివాదులు.

బుచ్చిరెడ్డిపాళెం దేవాలయంమీద అద్దంకి అయ్యవార్లంగారు ఏప్రెల్ 17 తేది నెల్లూరు జిల్లాకోర్టులో ఒకదావాతెచ్చివారు. దావాలో ప్రతివాదులు (1) దొడ్ల వెంకటరామిరెడ్డిగారు, (2) బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారు, (3) పుట్ట లక్ష్మమ్మగారు. వాదులు అయ్యవార్లంగారివాదం వీరిపూర్వీకులు, వీరు ఆదేవాలయమునకు స్థలాచర్య పురుషులని, వైదిక క్రియలన్నియు వారియిష్టానుసారం జరుగవలెననియు, ప్రతివాదులు వాదుల ఉత్తర్వుమేరకు జరుగవలసిన కార్యకలాపమంతా జరుపుతూ ఆస్తివిచారణ జరుపవలెననియు, ఆదేవాలయములో కొన్ని మర్యాదలు కొన్ని బహుమానములు తమకు కలిగియున్నవనియు వీటిని 5, 6 సం॥ గా తగ్గిస్తూచివరకు పూర్తిగా నిల్పివేసివారనియు, తిరుగావీటిని పునరుద్ధరించుటకు ఇంజక్షను, డిక్లరేషను చేయవలెనని దావా తెచ్చిరి.

ఈదావాకుముందు అయ్యవార్లంగారు ఎండోమెంటు బోర్డువారికి పిటీషన్ పెట్టినారు. 8 సం॥ లు బోర్డువారు నడిపి చివరకు సివిల్‌స్వభావమని అపిటీషన్ తోసివేసినారు, తర్వాత ఈదావాజరిగినది. దావాజరిగినతర్వాత దొడ్ల వెంకట్రామిరెడ్డిగారు ఈదేవాలయము అక్రమంగా రాకుండా ప్రైవేటు దేవాలయం క్రింద మార్చమని అర్జీపెట్టినారు.

దానిమీద ఆక్షేపణ తెలుపుతూ మరొకరు పిటీషను పెట్టుటో, ఈదేవాలయమునకు సం॥ 1-కి రు 30,000 లు బహుమానము వచ్చుచున్నదనియు, ఈధనము దుర్వినియోగమగుచున్నదనియు, ఈదేవాలయ ఆస్తి దొడ్లవారిచ్చినది కాదనియు, ఇతరభక్తులు యిచ్చినారనియు, ఈదుర్వినియోగమునుగూర్చి ఆడిటరు రిపోర్టు, యెండోమెంటు బోర్డుకమీషనరు రిమార్కులు చూచిన తెలియగలవనియు, కావున పైవిషయముల విచారించకుండా దేవాలయమును అక్రమించనుండి మినహాయించకూడదనియు, కారణముల తెల్పిరి.

పిమ్మట నెల్లూరుజిల్లాలోని కొందరు ప్రముఖుల చేవ్రాళ్లతో ఒకమజురునామా పంపబడినది. చేవ్రాళ్లుచేసినవారిలో కొందరు పేర్లివి:— కె. వి. రాఘవాచార్యులు, బి. ఎ., బి. యల్., తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారు, ఇంగువ శ్రీకృష్ణయ్య బి. ఎ., బి. యల్., రిటైర్డుసబ్‌జడ్జి కోట నరసింహంగారు, రిటైర్డుడిప్టికలెక్టరు కె. శీతాపతిరావుగారు, చివుకుల మార్కొండయ్య అడ్వకేటుగారు బి. రామస్వామయ్య అడ్వకేటుగారు చతుర్వేదుల రామచంద్రయ్యగారు, దేవాలసుందరరామిరెడ్డిగారు, దేవిరెడ్డి వెంకటరెడ్డిగారు ప్రభృతులు.

ఈవిధముగా కథజరుగుచున్నది. బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారు కొన్నిలు అధ్యక్షులుగా ఉండి పలుకుబడికలిగి యున్నారనియు, ఈపిటీషను విషయము ఎటుల జరుగునోనని యు ప్రజలు భయపడుచున్నారు.

—బుచ్చివిశేఖరి.

విచిత్రతర జ్యోతిషము.

ఒకతకమున్నా—లేకున్నా—"ప్రశ్న"యని వ్రాసి, పైకము వ్రాయుడు. 2 ప్రశ్నలకు ప్రశ్నజవాబులు రు, 1. సం॥ ఫలం రు. 1, జీవితచరిత్ర రు. 3. శ్రీ మేధా అప్పలింగజోతిర్వేత్త.

కొత్తగ్రహారం, కాసీబుగ్గ పోస్టు. (గంజాం.)

మూలవ్యాధి.

బవాసిర్ సంభుర్ చిరకాలమునుండియున్న వ్యాధిగాని, క్రొత్తదిగాని ఏస్థితిలో యున్ననూ నొప్పి, జిల, మొలలు, మంటబాధలను మొదటిపూటలోనే నివారణచేయును. ఆపరేషను లేక 3 రోజులలో సంపూర్ణగుణము. గుణమివ్వనిచో సొమ్మువాపసు ఇవ్వబడును. వెల రూ. 2.

చెవుడు.

మా "బహిరోడీపన్" తైలము చెవి బాధలకు అమోఘమయినది. చెవుడు చెవిలోనీరు, చీముకారుట, పోటు దురద, పుండ్లుమొదలగు వాటిని శీఘ్రముగ పోగొట్టును వేలకొలది చెవిటివారు మాఔషధముచే గుణమొందిరి. గుణమివ్వని యెడల సొమ్ముతిరిగి యివ్వబడును. వెల రూ.. 2

శక్తిసుదా కార్యాలయం, కుంభార్ వాడ 4-వీధి, బొంబాయి, నెం. 4.

నమ్మకమైన నగల వర్తకులు

గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు,

చిన్నబజారు, నెల్లూరు.

బంగారు వెండినగలు విక్రయమునకు సిద్ధముగ నున్నవి. లేనివి ఆర్డరు ప్రకారం తయారుచేసి యివ్వబడును. విలువగల కమలములతో నగలు తయారుచేసి యివ్వబడును.

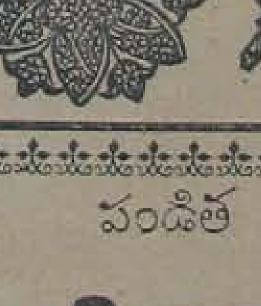

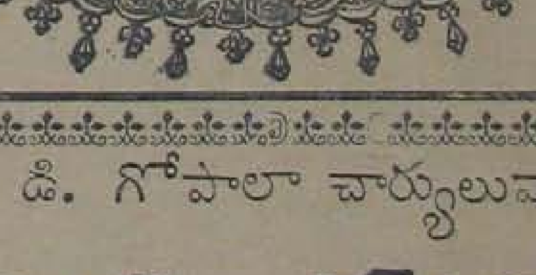

పండిత డి. గోపాలాచార్యులువారి

జీవామృతము

ప్రస్తుత కాలములో అలసటచే ఆరోగ్యము చెడి, కృశించి, పటుత్వముతప్పి, నరముల దుర్బలత్వముచే జిక్కి, శిరోభారము, పిత్తవికారముచే బాధపడుచున్నారు. ఈవ్యాధులు శరీరమునందు నాటుకొనుటకు ముందుగనే వాటినిపారద్రోలవలెను. దీనికి జీవామృతమొక్కటే శరణ్యము. అది అతి త్వరితముగ రక్తమును వృద్ధిచేసి, నరములను బలపరచి, నష్టమయిన జవసత్వమంతయు కలుగజేసి, మానసికశక్తి ఉల్లాసము కల్గించి, సంపూర్ణారోగ్యవంతులుగ చేయును.

ప్రతిషాపులో దొరకును: పెద్దసీసా రు 3-4-0.
చిన్నసీసా రు 1-12-0.

తయారు చేయువారు: ఆయుర్వేదాశ్రమము

పోస్టుబాక్సు నెం 287, మద్రాసు

...మాత్రము చేసెం
...ను ప్రాంగణేశ్వరేంద్ర
...లో" అను పేరుతో నూ
...న మందిరమును స్థాపించిరి. (ప్రస్తుత) మిగిలి
పైను సభ్యులతో ప్రారంభింపబడి తే 12-5-35 దీ
సాయంత్రం పఠన మందిరము సమావేశమై శ్రీ
రీక్ష వెంకట్య్రాయ శ్రేష్టిగారి అధ్యక్షులుగాను
... ... గారిని
... పాధ్యక్షులుగా, బొమ్మ గ్రహిండ్డి ...
... వెంకటయ్యగార్లను కార్యదర్శులు
గను ఎన్నుకొనిరి. పైవారి ఆధిపత్యముక్రింద,
పఠనమందిరము దినదినాభివృద్ధిగాంచి పురజనుల
కుపయుక్తమై వెలయుగాక! ఈ పురవాసులెల్లరు
యీ పఠనమందిరమునకు చేయూతనొసంగి సభ్యు
లుగాచేర ప్రార్థితులు.

బుధజన విధేయుడు,

షే. కు మ స్తాన్.

కోలారు బంగారు గనులు

గమనింపవలసిన కొన్ని ముఖ్య విషయములు.

ప్రపంచంలో తయారయ్యే బంగారములో నూటికి 2 వంతు ఇండియాలో లాభించుచున్నది. ఇందులో 100 కి 95 వంతులు కోలారు గనులలో ఉత్పత్తియగుచున్నది. యీ గనులు బెంగుళూరునకు 40 మైళ్లు దూరములో నున్నవి. బంగారుగనులుండు ప్రదేశము సుమారు 4 మైళ్లు దూరముండును. ఇవి 4 ప్రదేశములలో నున్నవి 1. కోరమండలం గనులు బాలఘాటు గనులు, కోరమండలంగనులు 2. ఊర్గాము గనులు-ఊర్గాము నందిదుర్గము గనులు 3. చాంపియన్ గనులు-చాంపియన్ రీఫ్ గనులు, 4. మారికుప్పం- మైసూరు గనులు- ఇచట బంగారము కలదని బహుకాలము నుండియు తెలిసియుండినదిగాని, 1885 సం॥లో జాన్ టైలర్ అండు సన్సువారు దాని మేనేజిమెంటు పుచ్చుకొని నప్పటినుండియును పని చురుకుగా జరుగుచున్నది. 20 సంవత్సరములు పని చేయగా 2873457 పౌనులు విలువగల 631116 ఔన్సుల బంగారము దొరికినది, కంపెనీవారికి 1066615 పౌనులు డివిడెండులు పంచిపెట్టబడెను.

శివ సముద్రము ప్రవాహములనుండి విద్యుచ్ఛక్తి 92 మైళ్లదూరము కొనిరాబడి ఇచట ఉపయోగింపబడుచున్నది. ఊర్గాముగనిలో 5000 అడుగులలోపల పనిచేయుచున్నారు.

ప్రతి సంవత్సరము మైసూరు దొరతనమువారికి రాయల్టీ 70,000 పౌనులు యీ గనులద్వారా చెందుచున్నది. ఇదిగాక విద్యుచ్ఛక్తి సప్లయికి ప్రత్యేక ద్రవ్యము వచ్చుచున్నది.

దేవులపల్లె కాలిపోవుట

వెంకటగిరి తాలూకా దేవులపల్లె రెండుఇండ్లు తప్ప తక్కినవన్నియు దహనమైనవి. రు 6000 సైననష్టము.

—పురవాసి.

...ను 2 ఘం...
...నం ... గ్రామములలో ...
సుమారు 20 యిండ్లు దహనమైపోయెను.
పశువులు కూడా చచ్చిపోయినవి. కొన్ని పశువులు సుమారు 30 పుట్ల ధాన్యము కాలిపోయినవి. ఆగామీ గృహముల యొక్క కష్టములు చెప్పలేనివిగాను ... మహారాజాలుగారు ... గొప్పవారు ఆగ్రామములో యిండ్లు పోయినవారికి పశువులకు మేత యిండ్లు కట్టుకొనుటకు సామానుల సహాయము చేయుదురని కోరుచున్నారు.

—కలువాయి భువనాక్షి

పెండ్లి కట్నము.

జమీన్ రైతు సంఘము.

యీ నెల 5 తేది రాత్రి కోటపోలూరులో అలిమిలి వీరారెడ్డిగారి సోదరుల వివాహ సందర్భమున నెల్లూరుజిల్లా జమీన్ రైతు సంఘమునకు అలిమిలి వీరారెడ్డిగారు వివాహ కట్నముగా దయచేసిన రు 10/-లు వందనములతో నందు కొంటిమి రెడ్డిగారి అభిమానమునకు సదా కృతజ్ఞులము.

బద్దెపూడి వెంకటనారాయణరెడ్డి

అధ్యక్షుడు.

నె జి. జ రై సంఘము.

నిమ్న జాతుల ఉద్ధరణ మార్గముల నన్వేషించుటకు మద్రాసు దొరతనము యోచించుచున్నదట. నిమ్నజాతులకు నీటివసతు లేర్పరచుట, విద్యా వ్యాప్తమున మరి కొన్ని సౌకర్యములు కలిగించుట, గృహనిర్మాణమునకు స్థలము సేకరించుట ముఖ్య విషయములుగా సూచింపబడుచున్నవి.

* * *

జపాను మోటారు కార్లు మద్రాసునకు వచ్చుచున్నవి. జూన్ 3 తేదిన మొదటి కన్‌సైన్‌మెంటు దిగింది. గాలన్‌కు 41 మైళ్లు వేయునట.

* * *

తిరునల్వేలి జిల్లాలో రజతోత్సవ నిధినుండి 10,000 కుష్టురోగ నివారణకును, 4000 క్షయరోగనివారణకును, 5000 రెడ్ క్రాసు సొసైటీ వారికి శిశుసంరక్షణ కొరకును ఇచ్చిరి.

◆ ◆ ◆

ఎస్టేట్సు ల్యాండు ఆక్టు

1934-వ సం॥వరకు అన్ని సవరణలున్నూ, ఇనాముల బిల్లున్నూ, చేర్చి, అన్నివివరణములున్నూ, యీ ఆక్టు క్రింది వ్యవహారములకు లిమిటేషన్‌లు తెలియగల షెడ్యూల్ తోటిన్ని తెలుగున వ్రాయబడి చక్కని బైండు చేయబడినది.

ఆర్డరుతో సొమ్ముపంపువారికి పోస్టేజి సహా రు. 1—6—0 లు V. P. గా పంపగోరువారు రు 0-8-0 ల స్టాంపు చీట్ల అడ్వాన్సు పంపవలెను.

మేనేజరు:—

తెలుగు లా జర్నలు ఆఫీసు,

నెల్లూరు.

జర్మనీలో గత కొంతకాలము సంవత్సరములలో 3,200 ... ... పాఠశాలలు తెరువబడుటకే పైగా 2,2000,00 మంది స్త్రీ పురుషులు బుద్ధిపూర్వకముగా ముందుకువచ్చి యీ ... నేర్పబడిరి.

పళ్లు కట్టబడును

డాక్టర్

యం. కె. కోరాగారి

దంత చికిత్సాలయము,

ట్రంకు రోడ్డు, నెల్లూరు.

ఆహారమును బాగుగా నమలుడు! జీర్ణశక్తిని పెంపొందించుకొనుడు! ఆరోగ్యమును పొందుడు! చెడిన, పూడిన దంతములను పూర్తిగా గాని విడివిడిగా ఒక్కొక్కటిగాగాని కట్టించుకొని, సౌందర్యమును పొందుము. యువకులుగండు!

సౌందర్యమే సౌఖ్యము.

దంతముల సెట్టు గ్యారంటీ ఉపయోగము.

దంతములకు, చిగుళ్లకు సంబంధించిన అన్ని వ్యాధులలో మాసలహాసైకొని చికిత్స పొందుము, ఛార్జీలు సులభము. అందరకు అందుబాటుగా, నుండును.

అఖిల భారత కాంగ్రెసు మహాసభ గోల్డెన్ జూబిలీ మహోత్సవమును మహా వైభవముతో జరుపుటకు కాంగ్రెసు కార్య నిర్వాహకులు నిర్ణయించుచున్నారు. ఈసంవత్సరం అక్టోబరు మాసములో కాంగ్రెసునకు 50 సంవత్సరములు నిండును.

వకుళాదిసుగంధతైలము

తలమెరుగుటకు నుపయోగింపుకొన్న పార్శ్వపు తలనొప్పి కండ్లమంటలు చిరకాలమునుండి బాధించు తల నొప్పులను నివారించి వెంట్రుకలను కుచ్చులవలె పెంచును.

4 ఔన్సుల సీసా రు .0—8—0. ...

తిమిరభాస్కరాంజనము

కండ్లకు కాటుకగా నుపయోగించిన మసకలు రేచీకటి, తిమిరములు, నీరుకాచుట (క్యాటరాక్టు) చూపు వకటి రెండుగా కనుపడుట మొదలగు చూపునకు సంబంధించిన కంటి వ్యాధులను పోగొట్టును.

విశ్వనాథ ఆయుర్వేద వైద్యశాల

హెడ్డాఫీసు కోవూరు.

బ్రాంచి ట్రంకురోడ్డు, నెల్లూరు

స్టో బీడి

ఒకసారి త్రాగి పొగాకుయొక్క సువాసన గమనింపుడు.

నకలు మందులను చూచి మోసపోకుడు.

40 సం॥లుగా ప్రఖ్యాతి జెందినది. కేవలము బాధసాధని.

అమృతాంజనం.

అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము.

తలనొప్పుల సూన్యము, వాయు నోటులను బాపును పార్శ్వపు నొప్పుల బారదోలును, పొట్ట పోగొట్టును, జెలుబుల ఛేదించును, వాపుల మాపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును, దురదను తొలగించును.

అమృతాంజనం డిపో,

మదాసు, బొంబాయి, కలకత్తా.

టీచరుకు 16 ...
బాకీ.

చేనిగుంట రయితుల మొర.

మాళ్యాపేట డివిజన్ అందున్న మజరా చేనిగుంట గ్రామ జనసంఖ్య షుమారు 1500 మందియున్నది. పన్నులు సాలాపు 3000 కొలకన్న సకీరు 7625-0-0 లు పన్ను సర్కారువారికి చెల్లించుచున్నాము. యీ గ్రామ పరిసరములలో యెచ్చట కాలువలుగాని పుష్కలమైన చెరువులుగాని మంచినీళ్లు పడవు. యీ గ్రామమునకు అతి సమీపమున యెన్నదగిన పన్నులకున్న మా గ్రామ మధ్యయందు మంచినీళ్ళగుంటతప్ప యితర యేజలాధారమున్ను లేదు. యీ గుంట లోకల్ బోర్డువారు షుమారు 40 సంవత్సరములకు పైగా డిస్ట్రిక్టుబోర్డులో కల్పించి మరమ్మతులు చేయించుచూవుండి యిప్పటికి 20 సంవత్సరములనుంచి యే రిపేరీలు చేయక అశ్రద్ధ వహించినందున వరదలుపడి కట్టలు విరిగిపడి కట్టలు అలరాయిసహా పడిపోయి చాలావరకు గుంట పూడిపోయివున్నది. యీ సంవత్సరం సదరు గుంటలో వుండు కొద్దినీరుకూడా వుపయోగించక చాలా చెడిపోయివున్నందున షుమారు 3 మైళ్ళ దూరము వరకు ప్రజలు యీ వర్షంతోపోయి నీళ్ళు ...

... దైవము మా గ్రామ... మా యిబ్బందులను కనులార వీక్షించి మాకు కల్గియుండు నీటి యిబ్బందిని తొలగించుమని ప్రార్థిస్తున్నారము.

యీ గ్రామములో యేలాటి స్కూలు లేనందున మాళ్యాపేట తాలూకా బోర్డు వున్నప్పుడు వారు మా గ్రామములో, విద్యాభివృద్ధికై, మా యిబ్బందులను గమనించి. ఒక బోర్డు స్కూలును స్థాపించినారు. యింతలో, మా దురదృష్టము వల్ల సదరు తాలూకా బోర్డు రద్దుపర్చబడినది. అది మొదలు, సదరు స్కూలులో, 50 మందికి పైగా విద్యనభ్యసించుచున్నారు గాని. సదరు స్కూలు మాస్టరు జీవించగలడు, వాని కార్యబద్ధులు యేవిధముగా జీవించవలయును బోర్డు ప్రెసిడెంటు గారు, తన యెస్టేటు గ్రామములలో తన కైదులు విద్య నభ్యసించి, వివేకవంతులగుటకు, వారికి యిష్టము లేక వుండవచ్చును. లేనియెడల సదరు పాఠశాలను గురించిగాని, మంచినీళ్ల గుంటను గురించిగాని, యెన్నోసార్లు మనవిచేసుకొన్నను, గమనించక యుండడములో యేమని యూహింపవలెను. మా సర్కిల్ నుంచి ప్రజాప్రతినిధిగా, బోర్డుకు పోయిన మ. రా. శ్రీ వేనాడు గారి ... స్వలాభమునకే మా ... వరు ప్రజలకుచేసిన ... ప్రజలు పూర్తిగా తెల్సుకొనియేయున్నారు. డిస్ట్రిక్టుబోర్డు మెంబరులారా! యిప్పటికైనను యీ గ్రామ ప్రజాళికము పైయిబ్బందులను విచారించి త్వరలో మంచినీళ్లగుంట రిపేరీయున్ను విద్యాభివృద్ధిన్ని కలిగించి పాఠశాలలో వుండు వుపాధ్యాయునికి యివ్వవలసిన 16 నెలల జీతమున్న త్వరలో యిప్పించుమని బోర్డు ప్రెసిడెంటు గారిని మెంబర్లను ప్రార్థిస్తున్నారము.

—చేనిగుంట ప్రజలు.

ఉచిత చికిత్స
స్త్రీవ్యాధులకు — గనేరియాకు

స్త్రీ వ్యాధులు, సుఖవ్యాధులు, వాని వలన కలిగిన కీళ్ళనొప్పులు గండమాలాదులకు పదిసంవత్సరముల అనుభవము పై చికిత్స వ్యాధి ఎంత తీవ్రముగానున్నను సరే. వీదలకు గనేరియాకు 25—5—35 వరకు చికిత్సఉచితము.

పంతంగి సుబ్రహ్మణ్యశర్మ,
అత్తిలోట, నెల్లూరు

శ్రీ ...
దేవాలయము... సంII ...క 12 తేది ... వేలము వేసి తీర్మానించబడున... లను కౌలుకు తీసుకొని ... వారలు తప్పక హాజరు కావలెను. సదరు ప్రైవేటు ఉపేక్షించిన యెడల పై విషయము మరల వర్తింపబడదు

గూడలి గ్రామం
సర్వే నెం 179 నుండి 197 వరకు
మెట్ట యె 121—16
సర్వే నెం 160 మెట్ట యె 1—21
కోట గ్రామం
సర్వే నెం 614 మాగాణి యె 1—71
పల్లమాల.
సర్వే నెం 931 మాగాణి యె 0—98
ఊసుగుంటపాలెం.
సర్వే నెం 80 మాగాణి యె 1—37
చెందోడు.
సర్వే నెం 592 యె 1—44 లో సగం
ఎల్లపిరి.
సర్వే నెం 850 యె 1—57

ఇట్లు
ఉదయగిరి వీరరాఘవ వెంకట
శేషాచార్యులు,
దేవాలయ ధర్మకర్త. గూడలి, 2-6-36.

తరువాతఫిలిం:— "శ్రీ కృష్ణలీలలు"

త్వరలో తెలుగులో మాట్లాడే ఫిలింలు:—

1. హరిశ్చంద్ర:—అద్దంకి, పులిపాటి, కన్నాంబ.
2. సతీ అనసూయ:—దాసరి కోటిరత్నం
3. సతీ సక్కుబాయి:—దైతా గోపాలం, జొన్న విత్తుల

6-45 Two Shows 9-45

The New Talkie Picture Palace, Nellore.

WILL SCREEN

A Sagar Movietone Co's Talkie Version Of Munshi Jayant Shyams Famous Story

Educated Wife

Featuring:--Miss. Sabita Devi (The golden voice Star of Bengal) Miss. Swarooprani (The idol songstress of Lahore) with Jal Merchant (The perfect Singer), Yakub and Blind Singer K. C. Dey and Miss Kamala (Surabhi)

6—తేది మొదలు 4 రోజులు మాత్రమే! మాట్లాడే ఫిలిం 9-45 దినమునకు రెండాటలు. 9-45 గంII

ది న్యూటాకీ పిక్చర్ పాలస్, నెల్లూరు.

(అందమైన క్రొత్త హాలులో) బొంబాయి సాగర్ ఫిలిం కంపెనివారిచే తయారుకాబడిన

గృహలక్ష్మి

జాల్‌మర్‌చంట్, యాకూబు, బలరామ్ కృష్ణచంద్రడే మిస్. సబితాదేవి స్వరూపరాణి, సురభి కమల సురభి లలిత

టి. బాబురావు,
మేనేజరు.

యస్. అహమ్మద్ ఖాన్,
ప్రొప్రైటరు.

నేషనల్ ఇండియన్ లైఫ్ యిన్స్యూరెన్సు కంపెనీ, (లిమిటెడ్)
సిన్హా ప్రభువుగారి ప్రశంస.

లండను,
5 సెప్టెంబరు 1934

ది మేనేజింగు ఏజెంట్లు,
నేషనల్ ఇండియన్ లైఫ్ ఇన్స్యూరెన్సు కంపెని (లిమిటెడ్.)
12 డిల్హౌసి స్క్వేరు, కలకత్తా.

అయ్యా,

నాయొక్క జీవిత భీమా పాలసీ నెం నెం 6249 యల్. టి పూర్తికాగానే, వాగ్దానము చేయబడిన మొత్తము అతి త్వరితముగా కలకత్తా నేషనల్ ఇన్స్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్ వారిచే తీర్మానింపబడినదని తెలుపుటకు మిగుల సంతోషముగా నున్నది. ముఖ్య కాగితములను వారికి పంపినవెంటనే రు 10,000 లు చెక్కు నాకు చేరినది. నా పాలసీ అమలులోనున్న కాలములో కంపెనీవారు నాయెడల కనబరచిన మర్యాదను నేను చాలా మెచ్చుకొను చున్నానని తెల్పుటకు నాకు సంతసముగ నున్నది.

ఇట్లు,
(సం) సిన్హా ఆఫ్ రాయిపూర్

వివరములకు:—

సబ్ ఆఫీసు,	యం. రామారావు,
బెసంటురోడ్డు,	ఆర్గనైజరు,
బెజవాడ.	అత్తిలోట అగ్రహారం, నెల్లూరు
1011 సుల్తానుబజారు, హైదరాబాదు.	టి. వి. రాఘవయ్య,
	సెక్రెటరి.

మద్రాసు రాజధాని (స్వదేశి సంస్థానములుచేరి)
334, తంబుశెట్టివీధి, పోస్టుబాక్సు నెం 150, మద్రాసు

రతి మాత్రలు

స్త్రీ పురుషులకు ఆనందములో తనివితీర్చుటకివియే?

ఇందు రస విషాదులు చేర్చక కస్తూరి, బంగారు, హిమాలయపర్వత వనమూలికలతో గొప్ప యోగీశ్వరునివద్ద గ్రహించి ముసలితనము లోకములో లేకుండ జేయుటకు వీర్యపటుత్వము లేనివారికి తేపశక్తి కలిగించుటకు సంతానప్రాప్తిలేని స్త్రీలకు పుత్రలిబ్బు పెట్టుటకు ప్రయత్నించి ఈ మహాయోగరాజము వెల్లడిచేయుట కవకాశము కలిగించితిమి. సందేహించక వాడితీరుడు, లేదా విచారించిన లాభమున్నదా? గుణములేనిచో డబ్బు వాపసు చేతుము. అరగంటలో వీర్యమును రాయివలెజేసి రమించుటకు ఉల్లాసము కలుగజేయుటలో గ్యారంటైపనికిరావు. చూచెదకేల కార్డువ్రాయుము.

డాక్టరు
ఎ. సాంబమూర్తి.
చికాకోలు.

60 మాత్రలు 5-0-0
శాంపిల్కు 30 మాత్రలు రు. 3-0-0.

ఒకఅణాబిళ్ల పంపిన శాంపిల్ ఉచితము!

ఇండో-బామ్

ఇతర అంజనములు, బాములవలె వుండదు. ఒకతూరి వాడినవారు మగల మగల వాడుచు స్నేహితులకు సిఫారసు జేయుచు న్నారు. తలనొప్పులు, పార్శ్వపునొప్పులు, వాయువు పోటు వెన్నుపోటు, పంటినొప్పి, జలుబు, దగ్గుమొద లగు బాధలను పోగొట్టును. అన్నివిధములగు నొ ప్పులకు బాధలకు సిద్ధౌషధము.

ప్రతిచోట్లను ఏజంట్లు కావలెను.

వక్కనిడబ్బియా బుడ్డి 1-కి రు 0-8-0. 3 బుడ్లు 1-4-0

పోస్టుఖర్చులు వేరు

నెల్లూరు ఏజంటు:-
పొత్తూరు లక్ష్మయ్య శెట్టి.

కార్నిక్ బ్రదర్స్, గిర్గాం,
బొంబాయి.

వెంకటగిరి సంస్థానం పోలూరుతాలూకా అండ గుండాల చేనిగుంట గ్రామములు.

యీ గ్రామము సన్న 1318 ఫసలీకి పూర్వం అమా నితహీన వుంటూవచ్చినది. సన్న 1307 ఫసలీ లగా యితు సన్న 1312 ఫసలీ వరకు సంస్థానంవారికి వచ్చుచుండిన కోయిలైపై 6 సంవత్సరముల సరాస రిన 47 పుట్ల ధాన్యమున్ను అప్పటికి యేర్పడి యుండిన రొఖ ముక్తా శిస్తులు రు 780—0—0 ల వరకున్ను వచ్చుచుండినది. అప్పటికాల ధరల ప్రకారం సరాసరిన సంవత్సరం 1-కి పైధాన్య మును క్రయం రు 1200-0-0 ల వరకు వచ్చు చుండినది. మొత్తం ధాన్యక్రయమున్ను, రొఖ ముక్తా శిస్తున్ను కలసి సంవత్సరం 1-కి రు 1980 లకు మించియుండదు.

1318 ఫసలీలో ఎకరికి ఎకరంముక్కాలు వరకు శిస్తు పెరుగుదల.

సన్న 1318 ఫసలీలో శాశ్వతపట్టాకు రైతులు ఒప్పుకొనందున 10 సంవత్సరములకు కొంపరకి పట్టాబదను చెరువుతో సాగుబడి భూములను 4 తరములుగా విభజించి యకరం 1 కి 1-వ తరం రు 8 2-వ తరం రు 6-8-0 3-వ తరం రు 5-0-0 4-వ తరం రు 4-0-0 లుగా సరాసరిన యకరం 1 కి రు 5-14-0 లకు తగ్గకుండా యిమిడ్చినారు. యీ రేట్లు ననుసరించి సం॥ 1 కి రు 3496-10-0 లకు మించకుండా సంస్థానంవారికి వచ్చుచుండినది. ఆయితే కోయగావున్నప్పుడు సాగుబడి 3 పాళ్లు గాను, గనిమలు 1 పాలుగాను గ్రామంలోని పశుధనమునకు చాలినంత మేపుకలిగి పశువృద్ధికలిగి పాడిపంటలతో గ్రామం సుభిక్షదశయందు వుంటూవచ్చినది. రొఖరేట్లు యేర్పడగానే గని మలుగాయుండు బీళ్లతోటి మాగాణీరేట్లు చెల్లించ వలసివస్తుందనే భయముతో రైతులు గనిమలు త్రవ్వి సాగుబళ్లలో కల్పుకున్నందున యీ గ్రామ మునకు పశువులబీళ్లు పూర్తిగాలేనందున పశువులకు మేపులేక నానాటికి పశువృద్ధితగ్గి పాడిపంటలకు లోపం కల్గినదేగాక గనిమలు కియ్యలలో కల్పు కున్నందున గనిమలు పట్టేగాక సాగు భూము లుకూడా వదరతగిలి చాలాభూములు చవిరి పోయినవి.

1323 ఫసలీలో ఎకరికి మూడింతలు శిస్తు హెచ్చించుట.

యీ ఫసలీలో శాశ్వతపట్టా బందిబేసుకోవల సినదనిన్ని ధాన్యధరలు హెచ్చియున్నదనిన్ని నీటివసతులు సవృద్ధిగా యేర్పాటు చేసెదమనిన్ని హెచ్చుధరలు వున్నందువల్ల రైతులకు యేలాటి నష్టం కల్గదనిన్ని ధాన్యధరలు తగ్గిన శిస్తు తగ్గిం చెదమనిన్ని అప్పటి అధికార్లు, ప్రభువులు, అంద రుకూడాకలసి శలవు దయచేసినందున అమాయకు లగు రైతులు సంస్థానమువారు చెప్పిన వాగ్దాన ములు తప్పక నెరవేర్చుతారనే నమ్మకముతో నీటివసతులు కల్గగలవని ఆశతో ధాన్యధరలు హెచ్చుగాయున్నందున యీ గ్రామస్థులున్ను గ్రద్దగుంట రైతులున్ను కలిసి యీ చాలా కాలముంచి కొన్ని గ్రామములవారు కూడా అధికార్లు చెప్పిన ప్రకారం యకరం 1 కి 10-2-8, 7 రూ కాయల రేట్లతో ఒప్పుకున్నారు. సరాసరి యకరం 1 కి రు 8-8-0 లకు అయినది. ఆ ఫసలీ మొదలు కోటికి 1 కి రు 5970-1-0 ల వరకు శిస్తు పెరిగినది. అప్పటినుంచి నీటివసతులు చెప్పిన ప్రకారం జరుపించబడలేదుగాని వర్షాకాలంలోనున్ను లక్షల మూలకంగా వున్న రైతులు ఆనేకసార్లు మనవి చేసుకున్నప్పటికిని సంస్థానాధికార్లు ప్రభువులు చెప్పిన వాగ్దానములు నెరవేర్చినవారు కారు. కీర్తిశేషులయిన మహారాజాగారేయుంటే తప్పక నెరవేర్చియుందురు.

సన్న 1333 ఫసలీలో ఎకరికి నాలుగింతలు శిస్తు హెచ్చుట.

మద్రాసు నెం 2 వ సర్వే పార్టీవల్ల సర్వే చేయించి గనిమలతో కలసియుండిన యీవత్తు భూములను లెఖకుతెచ్చి 1333 ఫసలీమొదలు సం 1-కి రు 7625-0-0 లుగా పొడిగించినారు. శిస్తును పెంపొందించు టకు నీటి సియయను చట్టము వుండ నవసరములేదా.

సంస్థానమువారు చట్టమును, దయంబడిని అను సరించి చేయబడిన రేట్లు అయినవి. సంస్థానాధి కార్లు, వారిస్వలాభాపేక్షతో, అమాయకులగు రైతులను, పీల్చిపిప్పిచేసి, అధోగతికి అంటు కొల్పుటకుగా, యెన్ని యోజనలు కల్పించి నిర్ణ యించిన రేట్లు అయినవి, వదులవలె నేవ్పూహించ తగియున్నది.

చెరువులు-గుంటలు

యీ గ్రామమాగాణి భూములకు పారుదల కాగల చెరువులుగుంటలు అన్నికలిసిన విస్తీర్ణం షుమారు 265 యకరములుమాత్రం. యీ చెరువుల క్రిందమాగాణి 900 యకరములకు పైగానున్న ది. చెరువులకట్టి వరద కాల్వలులేవు. పురాతనముగా వుండినకొద్ది వరదవలుకూడా, తిరుపతిదేవస్థానం వారు వారిచెరువులకు త్రిప్పుకున్నారు. విచారిం చే నాధుడేడి పైగ్లలకు నీళ్లుకావలెనా అను, అధి కార్లేరి. శిస్తులుమాత్రం, కఠిననిర్బంధముతో, కించితైనను, దయాదాక్షిణ్యములనునదే పొత్తుగా లేక వసూలుచేసి తీరవలెను.

22 సంవత్సరములకు శిస్తువసూలుమాత్రం.

శాశ్వతపట్టాబందిజరిగిన 1323 ఫసలీ మొదలు. యిప్పటివరకును. 22 యిరవైరెండు సంవత్సరము లైనది. రైతులవల్ల సంస్థానమువారు వసూలుపర చుకున్న అయినశిస్తు మొత్తం. రు 151200, ఒక లక్షయేభైఒకవేలారెండువందల రూపా యలు.

చెరువులకుచేసిన రిపేర్లు

యీ సంవత్సరములకు యీగ్రామచెరువులకు గుంటలకు, చేసినరిపేర్లు యీవత్తు రు 4500-0-0 లకు మించియుండదని ఘట్టిగా చెప్పుచున్నాము యింతకునైన రిపేర్లు చేసియుండిన రికార్డు చూప వచ్చును.

చెరువులకు గుంటలకు చేయవలసిన రిపేరులు.

అన్ని చెరువులకు గుంటలకు మట్టిపని చేయవ లెను. పెద్దచెరువు, పెద్దతూము పూర్తిగా శిథిల మైనది. తిక్షణమే పని చేయనియెడల గండిపడి పోవును. చిన్నచెరువు తూముకూడా చాలావరకు శిథిలమైపోయివున్నది. రైతులు యిప్పటివరకు నాకపర్యముతోయుండి ప్రతి సంవత్సరం యేతో కొంత మట్టి వేయుచుండినందున చెరువుకట్టలు గనిమలుగానైనా యేర్పడి చెరువులు అని కనుపడు చున్నవి. లేనియెడల చెరువులని కనుపించనిస్థితి యేర్పడియుండును. చెరువులు అని తలంచు అధి కారి యిప్పటికి యీ సంస్థానములో లేదనియే యీ చెరువుల ప్రస్తుతస్థితినిబట్టి చెప్పకతప్పదు. పో యిన సంవత్సరం శ్రీ శ్రీ దివాన్ గారును ఇతర పురోహితులును గ్రామానికివచ్చి చెరువుల దుస్థితి నిరీక్షించి చెరువులు రిపేర్లు చేయించుతారని యీ ప్రస్తుతం పాములకాల్వ నదికి బోదకట్లు కట్టించి నీటివసతి కల్పించుటకు వీలుపడదని యీ కలిసేటి కాల్వకుమాత్రం అడ్డముగా బోద కట్లు కట్టించి నీటివసతిని కల్పించుతామనియూ అప్పుడే పనులు నెరవేర్చలాగు నమ్మకం కల్గచేసి యింజనీయరును పంపించి తనిఖీచేసినట్లు కనుపరచి శిస్తులుమాత్రం వసూలు చేసుకున్నారేగాని యే మాత్రం చెప్పినమాటను నెరవేర్చినవారు కారు.

కాలావకు తగినమాటలుచెప్పి కాలం గడుపడమే కాని రైతులుబాగుపడవలెననే సదుద్దేశ్యమున్నట్టు కనుపడదు. శ్రీ శ్రీ కుమారరాజా సాహేబుల వారుకూడా మాట్లాడుటకేటు రహదారీ బంగాళాలో శెలవిచ్చియున్నారు. శిస్తు వసూలెంత. తేసిన రిమీషీలెంత, నీటివసతులెంత యిక రైతులను బాగుపర్చడమెంతో నమునకు గ్రహించతగియున్నది.

పట్టాల తకరర్లు

సన్ 1333 ఫసలీ సర్వే దిట్టమునమసరించి తయారైన పట్టాలును రైతులు పుచ్చుకోక తకరరు పెట్టుకున్నను రయితు ధనాభావముచేత నిగ్గలాలక పోడిపోయినందున రయితులమీద వేలకొలది రూపాయలకు డిక్రీలుకాబడి అప్పటినుంచి యిప్పటివరకు సదరు డిక్రీ బాకీలబాధలవల్లను యీకల శిస్తులు చెల్లించలేక షుమారు రెండువందల యకరములవరకును, రివిన్యూ శివిల్ యాలములక్రింద సంస్థానమువారే కొనుగోలు చేసియున్నారు. యీభూములక్కా శిస్తు వెయ్యిన్ని రెండువందల రూపాయలక్కా మించియున్నది.

సాగుబడిచేయ శక్తిలేని వాదార్లు

సాగుచేయ శక్తిలేక యిప్పటివరక్కా రెవిన్యూ శివిల్ యాలములుకూడా కాకుండా దిట్టములో చేరియుండి సదరు భూములశిస్తులకై రైతులను నిర్బంధమాత్రం చేయుచుండు పద్దులు షుమారు వేయిరూపాయలకు మించియుండును. సన్ 1333 ఫసలీలో దిట్టంమీద లెఖగాచూచిన యేకువేలా ఆరువందలా యకరాలకై అయిదు రూపాయలక్కా యిప్పటివరకు ప్రతిసంవత్సరం వసూలుకాకుండా నిల్చిపోయే రెవిన్యూ శివిల్ దిట్టంలో వాదారు పద్దుల మొత్తం రు 3200/లక్కా మించియుండవని తోచుచున్నది. శేషించిన రు 5425/లు. శిస్తులు చెల్లించగలిగిన రైతులు శల్యావశిష్టులై జీవచ్ఛవములవలె యున్నారు. పోలూరుతాలూకాలోకి పెద్దగ్రామమని హెచ్చురేట్లుగల 10గ్రామాలలో యిదివకటి అని పేరుగడించిన యీ గ్రామస్థితియే యిట్లుండ మిగత తొమ్మిదిగ్రామములుమాత్రం మంచిదశలోయుండునని తలపజాలకయున్నాము.

సంస్థానాధికార్ల నిరాదరణ.

పుట్టి 1-కి రు 80-0-0 లు ధరగల కాలములో న్యాయాన్యాయవిచక్షణ లేకుండా నీటివసతి ఆశతో కల్పించిన రేట్లతోకృంగి కృశించే రయితులకుతోడు 1338 ఫసలీ లగాయతు ధాన్యమునకు ధరలేకను సక్రమమైన ఫలింపులేకను మేమునుపడుచుండెడిబాధలు వర్ణనాతీతము ఇందునగురించి యేమని వ్రాయగలము. వకవేళవున్న కష్టములలో కొన్నిటిని ఉదహరించినను ఆగ్రహపడువారే గాని కష్టములు తీర్చువారుకనపడరు. మాహంసాయి గ్రామాదులు యేటికాల్వలవల్ల నీటివసతిగలిగి మాభూములకంటె మిగుల సారవంతముకలిగిన భూములు అయివున్నవి. అట్టి గ్రామాదుల రేటునయినను ప్రసాదించమని అధికార్లతో మొరపెట్టుకున్నను అరణ్యరోదనమే గాని, విద్యాధికులును న్యాయాధిపతులును అని పేరుప్రతిష్టలు బిరుదములు వేయించుకొన్న గొప్పఅధికార్లుగూడా న్యాయాన్యాయ విచక్షణ లేకుండా మాకష్టములెరిగియు మీకుతగ్గిస్తే అందరు తగ్గించమని కోరుతారనియు తగ్గించుటకు వీలులేదనియు శెలవిచ్చుతారు అదియెంత సమంజసమో యెంతటిన్యాయమో తెలియకున్నది. రైతులు తెలివి హీనతవల్ల సంస్థానమువారు చెప్పినమాటలు తృణీకరించరాదని వారు పెట్టిన ఆశలను నమ్మి మోసపోవుటవల్లనో హెచ్చురేట్లు వచ్చుటంబే యెన్నియో విపరీతములువచ్చి ఆడుగంటుచుండు యీ రైతులకష్టములను తెల్పుకొనియు దీవాలాపములునినియు యేమియెరిఁగని వానివలె తప్పించుట యెట్టిధర్మమో సంస్థానమువారుమాత్రం అప్పుడప్పుడూ యేదోకారణములుచెప్పి శిస్తుహెచ్చించుకొనుట యెట్టిన్యాయమో గ్రహించకపోవడం రైతుల దురాదృష్టములుగాక మరేమున్నది.

అధికార్లు యిచ్చెదమని చెప్పుచుండెడి ముజరాలు

లేకపోయిన అధికదుస్థితియందుండి రైతులు అల్లాడుచున్నారను కారణమున పాలకుడు పాలితులు చెల్లించవలసిన శిస్తులలో కొంతముజరా యిచ్చి మిగతవానిని గైకొనుచుండు యీకాలములో కూడామాదురాదృష్టమేమో పుట్టి 1-కి రు 20/- రూపాయలు లేక 30 రూపాయలు ధరగలిగిన కాలములో రేట్లు నిర్ణయించిన గ్రామాదులకు హెచ్చురేట్లు నిర్ణయించిన గ్రామాదులకు తారతమ్యము చూపకుండ యెల్లరకు 1844 ఫసలీకి రు 1-కి మాగాణిశిస్తుమీద రు0—1—6 చొప్పున డిక్రీలతో సహా పూర్తిగా చెల్లించినవారికి ముజరాయిప్పించెదమని అధికార్లు చెప్పుచున్నారు. యీ 1844 ఫసలీకంతటికి ఈ సంవత్సరంలో కురిసినదంతా వకవర్షము చెరువులకువచ్చిన నీరంతా వకనెలకు కూడా చాలదు. య 1కి పండిన పంటంతా అయిదు తూములకు మించియుండదు. సదరు పండిన ధాన్యమునకు ధరంతా రు 7-8-0 లు సరాసరి యీగ్రామంలో య 1కి శిస్తు రు 8-8-0 లుగా వున్నది. కురిసిన వర్షము వచ్చిననీరు పండినపంట అమ్మినవెల అసలు శిస్తుకే రు 1-0-0 తక్కువ. యీస్థితిలో డిక్రీలతో సహా పూర్తిగాచెల్లించేదెట్లో మేము మాపశువులు జీవించేదెట్లో సంస్థానమువారు దయదలచిన రు 0-1-6 తీసుకును టెట్లో తోచకున్నది. ఆపై సంగతి 1845 ఫసలీకి సాగుబడి చేయువదెట్లో యని విచారకరముగా వున్నది.

చింతలేదు.

యిదిగాక యీ యువనామ సంవత్సరం వర్షములేకని పైర్లే పండవని చెప్పుచున్నారు. అది నిజమైతే అపుయిని చింతయేలేదు.

ప్రభువులు దయదలచి చేయవలసిన బాధ్యత

యేది యెట్లున్నను యీ గ్రామాలకు శ్రీ శ్రీ దివాన్‌జీగారు చెప్పిన అకరు ప్రార్థన ప్రకారమైనా కలిచేటి కాల్వకు బోదకట్లు కట్టించి చెర్వులు, వరకలు, తూములు చక్కపరచి రు 80 ధరకు యీకాలధరకు తారతమ్యమును గుణించి శిస్తులో ముజరా చూపినట్లయిన కొందరు గాకున్న కొందరు శిస్తులు చెల్లించుకుని కాలము గడుపుకుందురేమోయని యోచించుచున్నాము. ఇందుకు నిదర్శనము 1843 ఫసలీకి రు 1కి 0-4-0 లు లెఖను ముజరా యిచ్చినందున యీ గ్రామమందు వచ్చిన యిరసాళ్లను చూచిన తెలదు. యీ గ్రామంలో పండినపంట నమ్మి చెల్లించిన మొత్తములు కావనియు తడ పాల్టు ఫ్యాక్టరీలో ఈ రైతులు అనేక సంవత్సరములుగా కష్టించి ప్రోగుచేసుకొనియుండిన పుష్టము పూర్వీకులు సంపాదించిన బంగారును తెగనమ్మి చెల్లించినదనియూ అధికార్లకే పూర్తిగా తెలుసును. యిప్పుడైనను యీ సంవత్సరం పండిన పంటవల్ల చెల్లించజాలము. గాన ప్రభువులు, అధికార్లు యోచించి ఈ నెలలోనే మరమ్మతుల విషయమున్ను ధరలు తారతమ్యముపై ముజరా యివ్వగలచిన విషయము తెల్పెదురని ఆశించుచున్నారము. మాతోడ్పాటు హెచ్చురేట్లు అనుభవించే తక్కిన 9 గ్రామాదులవారికికూడా న్యాయము కల్గునని ఎదురు చూచుచున్నాము.

నీటివసతి పూర్తిగా కల్పించినను శిస్తు తగ్గనిదే ఈ గ్రామము రైతు బాగుపడ డనియు మనవి చేయుచున్నాము. యిందుదహరించిన యేవిషయములోనైనా అసత్యమున్నదనే యెడల ఈ పత్రికాముఖముననే ప్రకటించ కోరినాము.

—చేనిగుంటగ్రామ రైతులు.

డిక్రీ అమల్లకు రిజర్వ్ పోలీసు ఆర్భాటము

పెద్దఖిమిడి జమీందారీ రైతులపై ఒత్తిడి.

ఒకవంక, కొందరు ఎస్టేటు ఉద్యోగస్థుల ఒత్తిడికి, వారు చేయుచున్న అక్రమములకు అలజడి చెంది, రైతులు భయోత్పాతమునకు లోనై అనవసర మహాసభలు చేసి కలెక్టరుగారి వద్దకు ప్రతినిధివర్గము నొకదాని పంపి. బహిరంగమైన దర్యాప్తును చేయుమని కోరుటకు వినయపూర్వకముగా ప్రార్థించుటను వలయు సన్నాహములో నుండ రైతు సంఘముయొక్కయు, ప్రజానాయకుల యొక్కయు ప్రయత్నములను భగ్నపరచి రైతులలో భయోద్రేకమును కలిగించుటకో యన యీ 29 వ తేదీ ఉదయ వేళకు రెండు పెద్ద మోటారు లారిలపైని రిజర్వు పోలీసు దళమును తెప్పించి నువాపడా గ్రామములో దింపి సుమారు 6 గం॥ల వేళకు పెద్దఖిమిడి ఎస్టేటు దివాను శ్రీ శరభలింగం పంతులుగారును, బరంపురం తహశీల్దారు, శ్రీ దయానిధి పట్నాయికుగారును, వారి వెనుక ఎస్టేటు తహశీల్దార్లు, ఫారెస్టు రేంజరు, రెవిన్యూ యినస్పెక్టర్లు, గుమాస్తాలును, ఆవెనుక సుమారు 30 మంది లాఠీ తుపాకీహస్తులైన రిజర్వు పోలీసు దళమువారును, ఆవెనుక ఎస్టేటు సిబ్బందియును ఒక భయంకరమైన మహాయుద్ధమునకు నడిచే మిలిటరీ పటాలమువలె నువాపడా గ్రామము మొదలు, గౌడకాం గ్రామమువరకు సుమారు 4 మైళ్ల దూరము అనేక గ్రామములను దాటి నాటుత్రోవను "మార్చి" చేసిరి తాలూకాలోని ప్రజాళి భీతావహులైరి.

కలెక్టరుగారి వద్దకు డిప్యుటేషను నడుపుట కాయత్తులగుచుండిన రైతు నాయకుల కీవార్త తెలిసి ప్రత్యేకముగా వారును బరంపురంనుండి ప్రత్యేక మోటారుకారుపై దైవకృపవల్ల సరిగా అసమయమునకే శ్రీయుత న్యాయపతి నారాయణమూర్తి, విశ్వనాథదాసు, దివాకర పట్నాయికు, తూముల కృష్ణమూర్తిగార్లు వచ్చి యీసన్నాహమును చూచి వెంటనేవారును పోలీసు దళముతోపాటు గౌడగాం గ్రామం చేరి వెంటనే అధికారులతో సంప్రదించిరి. వారు గౌడగాం రైతులు కొందరివల్ల తమకు రావలసిన మొత్తములను వసూలుచేయుటకై డిక్రీలను అమలు చేయుటకై వచ్చినామని చెప్పిరి. అందుపై విశ్వనాథదాసు నారాయణమూర్తి ప్రభృతులు అందుకు రైతులెట్టి ఆక్షేపణను చేయుట లేదనియును, పోలీసు సహాయమునకుగాని, యింత అలజడికిని కారణమే లేదనియును చెప్పి ఎస్టేటుకు కావలసియున్న డిక్రీ మొత్తముల పట్టీని అధికారుల వల్ల పుచ్చుకొని ఆయా ఆసాములనందరిని హాజరుపెట్టి అధికారులకును వారికిని సంయోగమునుకుదిర్చి యిచ్చివేయుటకు శక్తిగలవారును, డబ్బుహాజరుగా నున్నవారును వెంటనే చెల్లించివేయుమనిరి. రైతునాయకులు శ్రీయుత తూముల కృష్ణమూర్తిగారే స్వయముగా యింటింటికి వెళ్లి వసూళ్లను చేసిరి. తత్క్షణము డబ్బు హాజరుగా లేనివారికి కొంత వ్యవధి కావలెననగా ఎస్టేటు అధికారులు సమ్మతించిరి. డబ్బులేనివారు తమతమ చరాస్తులను జప్తులకిచ్చిరి. గ్రామవాస్తవ్యులందరును, నాయకులను అధికారులను పరమాదరముతో గౌరవించి సత్కరించిరి. సర్వము ప్రశాంతముగా జరిగిది. ఎల్లరును యీ దృశ్యమునకు ఆశ్చర్యాన్వితులైరి. నిరపరాధులు అమాయకులును నగు ప్రజలపై యింతటి ఆర్భాటమేలనా అని అందరుకూ అనిపించినది.

ఆ సాయంకాలమే రిజర్వుపోలీసు దళము వెళ్లిపోయెను. రైతునాయకులు రాయబార వర్గము నాయత్తపరచుచున్నారు.

ఇంద్రియసంజీవినీవటి

శ్రీవాంఛ లేనివారికి, యౌవనముపోయిన వారికి, శుక్లనష్టము మొదలగు వ్యాధులచే వీర్యము పల్చనైనవారికి, స్త్రీల, కుసుమవ్యాధులకు వరప్రసాదము వంటిది. పథ్యములేదు. అద్భుతమైన గుణమునిచ్చును.

50 మాత్రల సీసా 1 కి రు 1—8—0.

గ్రహణిమాత్రలు

రక్త, జిగట, ఆతిసార, బాలగ్రహ కలరా మొదలగు సమస్త విరేచనములకు అమోఘముగా పనిచేయును. ఒకే మాత్రకే గుణము కనుపించును.

25 మాత్రల సీసా 1 కి రు 0—6—0.

క్యాటలాగు ఉచితము—ఏజెంట్లు కావలెను.

సత్తి వెంకటరెడ్డి,
ఇంద్రియ సంజీవి డిపో, యేలేటిపాడు,
పెనుగొండపోస్టు, పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా

సంపాదకుడు, ముద్రాపకుడు, ప్రకాశకుడు, నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు, జమీన్ రైతు ప్రెస్, గాంధీచౌకు, నెల్లూరు.